

Minulosť a súčasnosť Veternej Poruby

Obec Veterná Poruba leží v strednej časti Liptovskej kotliny na chrbte vrchu Štefanka v nadmorskej výške 820 metrov, čím patrí k vyššie položeným podtatranským obciam. Obec leží severovýchodne vo vzdialenosti 9 kilometrov od okresného mesta Liptovský Mikuláš. Na sever od obce sa dvíhajú končiare Západných Tatier.

Názov obce sa v priebehu stáročí menil. V najstarších záznamoch sa spomína ako Poruba (1353) a Poruba Zenthystfan (1353). Úradný názov obce v maďarskom jazyku bol Szelés Poruba. V roku 1773 sa spomína ako Weterna Poruba. Erb obce tvorí pri ôsmich zlatých klasoch stojaci poľný hájnik, ktorý drží v pravej ruke bič zlatej farby a opiera sa o zlatú palicu.

Väčšina obyvateľstva sa v minulosti živila poľnohospodárstvom, aj keď poveternostné podmienky v tejto oblasti Liptova nie sú príliš priaznivé. V roku 1858 sa v blízkosti Veternej Poruby začalo ťažiť zlato. Pre malý výťažok bola ťažba zastavená. Z remeselníkov boli v obci začiatkom 20. storočia dvaja kováči, jeden stolár, jeden obchodník so zmiešaným tovarom, jeden krajčír, dvaja obuvníci a dvaja murárski majstri. Obyvatelia obce sa ešte v prvej polovici 20. storočia živilí tkaním ľanového plátna. Vyrábali sa tu aj bačovský riad a plietli sa koše z nelúpaného vrbového prútia.

Počet obyvateľov v minulosti vo Veternej Porube často kolísal, čo spôsobili najmä nepriaznivé životné podmienky. Okrem poddaných tu žili aj dve rodiny zemanov. Podľa dostupných prameňov je už v roku 1330 možné hovoriť o vyvinutom celku administratívne spojených dedín Veterná Poruba a Svätý Štefan. Kostol vo Svätom Štefane bol postavený už v roku 1068 pre obce Svätý Štefan, Pribylina, Veterná Poruba, Brestovina (dnes Liptovský Ondrej) a Smrečany. Z pôvodného svätoštefanského kostola sa dodnes zachovala len drevená soška archanjela, opatrovaná v evanjelickej modlitebni vo Veternej Porube.

Pre Veternú Porubu je charakteristické to, že richtár vo svojej funkcii zotrúval dlhšie v porovnaní s okolitými obcami. Málokto bol schopný takýto úrad zastávať, lebo v obci bola až do druhej polovice 19. storočia skoro stopercentná negramotnosť.

Prvá škola pre deti poddaných v blízkosti Veternej Poruby bola zriadená koncom 17. storočia v Smrečanoch. Deti z Veternej Poruby navštevovali aj rímsko-katolícku školu v Liptovskom Ondreji. Evanjelická ľudová škola vznikla pravdepodobne až niekedy v rokoch 1849 - 1850. Medzi najstaršie záznamy o živelnej pohrome v blízkosti Veternej Poruby patrí záznam o veľkom ľadovci a mraze, ktorý v auguste 1716 zničil celú dozrievajúcu úrodu na poliach, poškodil obydlia vo Svätom Štefane a v okolí hrozil hladomor. V roku 1761 sa nad okolím Veternej Poruby prehnila veľmi silná búrka, pri ktorej prudký dážď znovu zničil celú úrodu a obyvateľstvo sa ocitlo na pokraji biedy a zúfalstva. V auguste 1955 v severnom okraji chotára Veternej Poruby vyčíňala víchrica a ľadovec, ktorý zničil takmer polovicu úrody.

Vďaka tomu, že Veterná Poruba je postavená na vyvýšenine, za celé známe obdobie svojej existencie jej obyvatelia nepoznali povodeň. V júni 1958 dlho a intenzívne pršalo. Voda podmykala zem a táto potom dlho spôsobovala na mnohých miestach zosuvy, no voda sa priamo do obce nedostala, tak ako to bolo v prípade blízkeho Okoličného, odkiaľ boli ľudia evakuovaní.

V lete v roku 1850 vypukol nevídaný požiar, 45 rodinných domov a k nim prislúchajúcich hospodárskych budov bolo zničených. Pri tomto požiari zhorela aj drevená zvonica, ktorej ozdobou boli zvony zo zničeného kostola vo Svätom Štefane. Vo Veternej Porube bol vždy nedostatok kvalitnej pitnej vody, a tak sa každoročne, hlavne na jar, množil výskyt brušného týfusu, ktorý si niekoľkokrát vyžiadal aj obeť na životoch. V roku 1918 v obci zúrila epidémia španielskej chrípky, na následky ktorej zomrelo 13 ľudí. Poloha Veternej Poruby z hľadiska zásobovania pitnou vodou bola veľmi nevýhodná. Obyvatelia svoje domácnosti zásobovali iba vodou zo studní, ktorých bolo v obci 41, z toho 5 verejných (zachovala sa verejná studňa – čičiereň). Dlhoočakávaná stavba vodovodu sa zrealizovala až v roku 1963. Odvtedy má obec kvalitný a dostatočný zdroj pitnej vody.

Jedna z posledných kalamít, ktorá postihla Veternú Porubu, bola snehová víchrica v januári 1976, ktorá bola odrezala obec od vonkajšieho sveta na tri dni.

Za najstaršiu existujúcu stavbu vo Veternej Porube možno považovať zvonicu, ktorá bola postavená v roku 1853 po veľkom požiari.

4.5.21 Veterná Poruba

V roku 1918 bol založený v Smrečanoch vzdelávací spolok Zora pre obce Smrečany, Žiar, Veterná Poruba a Jalovec. Pod záštitou spolku boli poriadané prednášky, divadlá, premietané krátke filmy a rôzne iné podujatia. Úlohou spolku bolo pozdvihnúť vzdelanostnú úroveň členov v slovenskom pravopise, literatúre a histórii. Prvé ochotnícke divadelné predstavenie sa vo Veternej Porube hralo na fašiangy v roku 1918. V roku 1925 bola vo Veternej Porube zriadená obecná knižnica a zvolená štvorčlenná knižničná rada, ktorá sa starala o funkčnosť knižnice. V apríli 1925 vznikol v obci Dobrovoľný hasičský zbor. Hasiči sa zúčastňovali na kultúrnom živote v obci tým, že aj oni usporiadali niekoľko divadelných predstavení.

Hlavne vo vojnových rokoch bola organizátorkou kultúrneho života v obci Slovenská evanjelická jednota a Zväz evanjelickej mládeže, ktorý niekoľkokrát usporiadal divadelné predstavenia.

Veterná Poruba má spracovanú monografiu o obci.

V súčasnosti sú veľmi aktívni hasiči (v obci funguje až 5 družstiev), telovýchovná jednota (futbalový, stolnotenisový oddiel), materská škola, knižnica, zbor pre občianske záležitosti a Divadlo mladých. Služby zabezpečuje obchod Jednoty a ubytovanie na súkromí. Samospráva rozvíja služby pre rodinu, prispieva na autobusové spoje, podporuje činnosť materskej školy, v ktorej môžu využiť možnosť stravovania aj seniori. O komunitnú prácu má záujem niekoľko jednotlivcov (pracujú s deťmi v oblasti environmentálnej výchovy, skrášľujú okolie škôlky). Ľudia v obci si vedia pomôcť navzájom. Spoločenský život zahŕňa akcie ako Deň rodiny, divadelné predstavenia na Veľkú noc a Vianoce, stolnotenisový turnaj, trikrát ročne akcie pre dôchodcov, okrskové súťaže hasičov. Je tu veľa remeselníkov, ktorí sa ale slabo prezentujú. Hlavní zamestnávateľia v obci sú PD Smrečany a Coop Jednota, pribúdajú SHR (PD Smrečany sprístupňuje pôdu aj pre súkromne hospodáriacich roľníkov).

Veterná Poruba má platný územný plán. Kataster je veľmi malý, neponúka veľa možností na rozvoj. V obci je veľa nevysporiadaných pozemkov, akútny je nedostatok finančných prostriedkov. Na kanalizáciu, ČOV, rekonštrukciu rozhlasu aj verejné osvetlenie je spracovaná projektová dokumentácia. Budova školy je cirkevná, obec ju chce odkúpiť. Na vybudovanie inžinierskych sietí je potrebné stavebné povolenie.

Je pripravený veľký projekt Oáza pokoja – spoločný zámer slovenskej a poľskej lekárskej komory na rozlohe 42ha (rekreačno-školiace stredisko pre lekárov, stravovacie zariadenie, koliba, denný stacionár s kapacitou cca 30 osôb a výstavba ekologických a úsporných rodinných domčekov s výmerou od 500-1000m²). Zámer má podporu Žilinského samosprávneho kraja. Obec v súčasnosti rieši rozšírenie prístupovej cesty. Predpokladá sa, že to obci prinesie rozvoj v oblasti cestovného ruchu, služieb, pracovných príležitostí. Pripravuje sa tiež nový stavebný obvod pre 25 rodinných domov. Projekty zateplenia budov predkladá obec na Envirofond. Vetrolamy pri ceste sú nefunkčné, obec chytá nepríjemné západné vetry. Nie je tu žiadny vodný tok, len pramienok Brôdok, a ten v lete vysychá. Zo Smrečian po zelených trasách prichádza veľa cyklistov, problém je so skútrami a štvorkolkami, ktoré prechádzajú obcou.

Veterná Poruba v roku 2030

Veterná Poruba je čistou a upravenou obcou, kde sa obyvatelia i návštevníci cítia príjemne. Obyvatelia sú spokojní a hrdí na svoju obec, aktívne pomáhajú pri jej rozvoji. Žijú bohatým spoločenským, športovým a kultúrnym životom, uznávajú tradičné hodnoty a majú dostatok pracovných príležitostí. V blízkosti obce vyrástla Oáza pokoja, ktorá oživila ruch v obci a poskytla obyvateľom pracovné príležitosti a športové a relaxačné vyžitie.

Stratégia pre dosiahnutie vízie obce

Strategickým cieľom Veternej Poruby je dosiahnuť do roku 2030 spokojnosť občanov s rozvojom obce, s možnosťami bývania a ponúkanými službami.

Občania obce a jej predstavitelia sú pripravení naplniť víziu budúcnosti a strategický cieľ

- sústavnou prácou samosprávy na zlepšovaní kvality života obyvateľov mesta v oblasti služieb a infraštruktúry,
- **vytváraním podmienok pre vznik a udržanie pracovných príležitostí,**
- kladením dôrazu na aktívnu občiansku spoločnosť a spoluprácu,

Spoločný program rozvoja obcí Horného Liptova do roku 2030 - aktualizácia

Spracovateľ: MAS Horný Liptov 2023

4.5.21 Veterná Poruba

- zavádzaním moderných technológií do života v obci,
 - ako aj šetrným využívaním prírodných zdrojov a aktívnou ochranou hodnôt územia.
- Za prioritu je považovaná oblasť pracovných príležitostí.

Členovia pracovnej skupiny Veterná Poruba

- Jakub Tomko, starosta obce
- Radovan Kuchárik, poslanec,
- Marta Rakytová, MŠ,
- Zuzana Kamenská, knižnica
- Elena Križianová, divadlo,
- Zuzana Laceková, kronikárka
- Róbert Droppa, TJ, poslanec,
- Vladimír Mlynarčík, OZ Hasiči.
- Miroslav Komendák, poslanec
- Martin Socháň, poslanec

Návrh a-SPRO bol prerokovaný a schválený v obecnom zastupiteľstve dňa
(Uznesenie č.).

SWOT analýza Veternej Poruby

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none">• Geografická poloha so štvrtou najkrajšou vyhlídkou na Slovensku• Komplexne zrekonštruovaný vodovod• Pripravený nový stavebný obvod• Projektovo pripravená kanalizácia a ČOV• Aktívne pracujúce záujmové združenia (hasiči, TJ a stolný tenis), bohatý spoločenský a kultúrny život• Bohatá divadelná tradícia, aktívne pracujúca miestna ľudová knižnica a ZPOZ• Kultúrny dom využívaný na kultúrnu aj športovú činnosť• Aktívne fungujúca materská škola so svojimi mimoškolskými akciami• Veľmi dobrá spolupráca obce s MŠ, hasičmi, TJ, s podnikateľmi v obci – KOMO, s. r. o, Drogeria – Dušan Lizúch• Ochota dobrovoľníkov pomáhať pri rozvoji obce, pri brigádach• Dobrá spolupráca s Pozemkovým spoločenstvom (pomáhajú odhŕňať sneh)• Spolupráca so susednými obcami v kultúre a športe• Množstvo aktívnych mladých ľudí, ktorí majú chuť veci meniť• Dobrá zabezpečenosť kvalitnou pitnou	<ul style="list-style-type: none">• Obec nemá dostatok vlastných pozemkov a budov pre investície a rozvoj, vynakladá financie na ich vykupovanie• Nedostatok finančných prostriedkov na všetky rozvojové plány obce• Nie je v obci vybudovaná kanalizácia, chýba ČOV• Pasivita niektorých občanov, hlavne zo strednej generácie a ich neochota zapájať sa do akcií a prichádzať s dobrými nápadmi – nekonštruktívna kritika• Priestory materskej školy sú v prenajatej cirkevnej budove, školská záhrada sa nachádza na cirkevnom pozemku• Kultúrny dom si vyžaduje rozsiahlu rekonštrukciu• Nevysporiadané pozemky pod športovým areálom• Málo podnikateľov – zamestnávateľov

4.5.21 Veterná Poruba

vodou	
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> Rozvojový a investičný zámer Slovenskej lekárskej komory – Oáza pokoja Geografický potenciál Nová výstavba – noví občania Väčšia spolupráca s Pozemkovým spoločenstvom, s PD so sídlom v Smrečanoch Väčšia spolupráca v mikroregióne – pri rozvoji obce a rozširovaní služieb Možnosti nového programového obdobia EÚ, nové výzvy a dotačné programy Ponuka možností MAS pre obec, podnikateľov a záujmové združenia 	<ul style="list-style-type: none"> Nedostatok finančných prostriedkov Neúspešné žiadosti o dotácie Politická klíma Nezrealizované zámery investorov v obci

Špecifický cieľ 1	Zlepšiť základnú vybavenosť a služby v obci
Opatrenie 1.1 Opatrenie 1.2 Opatrenie 1.3	Podporiť rozvoj bývania Dobudovať dopravnú a technickú infraštruktúru v obci Zvýšiť bezpečnosť a skvalitniť sociálnu a občiansku vybavenosť
Kľúčové potreby Veternej Poruby v oblasti základnej vybavenosti a služieb	<i>Vysporiadať pozemky a získať zdroje na zámery. Kúpiť budovu MŠ od cirkvi. Dohodnúť sa so Slovenským pozemkovým fondom, ktorý má veľa pozemkov v správe. Obecný kataster je malý, neponúka veľa možností na rozvoj.</i>
Predpoklady pre úspešnú implementáciu opatrení	<i>Obec má platný územný plán. Komunikácia s SPF a cirkvou v prospech vysporiadania vlastníckych vzťahov. Využitie externých zdrojov na vybudovanie kanalizácie a ČOV. Revitalizácia intravilánu obce.</i>

4.5.21 Veterná Poruba

Aktivity pre opatrenia 1.1 – 1.3		Investor/partner		
<div>1.1</div> <div>Príprava územia pre IBV a výstavbu BD</div> <div><ul style="list-style-type: none">Inžinierske siete v novom stavebnom obvode – 25 stavebných pozemkovMiestna komunikácia k novému stavebnému obvodu</div> <div>1.2</div> <div>Výstavba a rekonštrukcia dopravnej infraštruktúry</div> <div><ul style="list-style-type: none">Dopravné značenie v obci</div> <div>Budovanie a rekonštrukcia vodovodu, kanalizácie a rozvodných sietí</div> <div><ul style="list-style-type: none">Odkanalizovanie obce a vybudovanie ČOV (2023-2024)</div> <div>1.3</div> <div>Budovanie IKT sietí, inteligentné fungovanie zariadení, zvyšovanie bezpečnosti, ochrany a prevencie, zlepšenie technického stavu a vybavenia DHZ</div> <div><ul style="list-style-type: none">Modernizovanie hasičskej zbrojnice a udržanie akcieschopnosti DHZ</div> <div>Výstavba a modernizácia zariadení sociálnej a občianskej vybavenosti</div> <div><ul style="list-style-type: none">Revitalizácia priestoru po starej drevenici – multifunkčné využitie, priestor na relax pre celé rodiny, vybudovanie detského ihriskaRevitalizácia cintorína, rozšírenie zelene – oplatenie a ozelenenieRevitalizácia futbalového ihriska, zeleň, lavičky, tribúna, geometrický plánRevitalizácia detského ihriska v školskom dvore a pod školskou záhradou – vytvorenie jedného celkuVysporiadanie vlastníctva, modernizácia materskej školy a rekonštrukcia fasádyRekonštrukcia fasády obecného úradu a zabezpečenie IT techniky a vybavenia</div> <div>Zabezpečenie sociálnej a zdravotnej starostlivosti</div> <div><ul style="list-style-type: none">Rozvíjanie služieb pre rodinu obcou, dopĺčanie SAD na autobusové spoje, dotovanie činnosti knižnice, materskej školy, stravovanie dôchodcov v MŠ</div>		<div><ul style="list-style-type: none">ObecCirkevSlovenský pozemkový fondSADSúkromní investoriPodnikateľské subjekty</div>		
Predpokladané finančné zdroje		vlastné zdroje obce, dotácia na základe Uznesenia Vlády SR, európske fondy, štátny rozpočet		
Monitoring a hodnotenie špecifického cieľa 1				
Ukazovateľ		Merná jednotka	Počiatočné hodnoty	Dosiahnuté hodnoty
<div><ul style="list-style-type: none">Počet zrealizovaných projektov zameraných na rozvoj bývaniaPočet zrealizovaných projektov zameraných na dopravnú a technickú infraštruktúruPočet zrealizovaných projektov sociálnej a občianskej vybavenosti/ sociálnej a zdravotnej starostlivostiPočet zrealizovaných projektov IKT, bezpečnosti, ochrany a vybavenia DHZ</div>		<div><ul style="list-style-type: none">projekt</div>	0	
Dopady	Spokojnosť obyvateľov regiónu s kvalitou života	vlastné zisťovanie		

4.5.21 Veterná Poruba

Špecifický cieľ 2	Zvýšiť zamestnanosť a zlepšiť podmienky pre podnikanie			
Opatrenie 2.1 Opatrenie 2.2	Vytvoriť podmienky pre zvýšenie zamestnanosti a rozvoj podnikania v obci Posilniť marketing obce a regiónu			
Kľúčové potreby Veternej Poruby v oblasti práce a podnikania	Zamestnanie v mieste bydliska, rozvoj SHR, chýbajúce doplnkové služby, oklieštený kataster obce (navrátenie katastra Sv. Štefana). Chýbajú parkovacie plochy pre služby. Rušenie snežnými skútrami a krosmi, potreba ich usmernenia mimo obce.			
Predpoklady pre úspešnú implementáciu opatrení	Komasácia. PD Smrečany púšťa pôdu drobným roľníkom. Podpora SHR. Developer Oázy pokoja má pozemky vo vlastníctve, projekt je zahrnutý do ÚPD obce, má podporu ŽSK. Aktívna činnosť mladých občanov.			
Aktivity pre opatrenia 2.1 – 2.2		Investor/partner		
2.1 Budovanie infraštruktúry cestovného ruchu v obci <ul style="list-style-type: none">Informačná tabuľa pre turistov, vyhliadková veža, atrakcieZimné bežecké trate, cyklotrasy („zadné“ cesty)Parkovacie plochy pred zariadeniamiRozvoj doplnkových služieb (kaderníctvo), poskytnutie priestorovOáza pokoja – projekt Slovenskej a Poľskej lekárskej komory (42ha už vo vlastníctve developera): Rekreačno-školiace stredisko, 200-300 ubytovacia kapacita, denný stacionár pre seniorov, koliba, reštaurácia, wellness, športové ihriská, výstavba rodinných domčekov		<ul style="list-style-type: none">ObecPD Smrečany, ŽiarCoop JednotaLekári a. s.Slovenská lekárska komoraPoľská lekárska komoraSúkromní investoriPodnikateľské subjekty		
Predpokladané finančné zdroje	vlastné zdroje investorov a obce, európske fondy			
Monitoring a hodnotenie špecifického cieľa 2				
Ukazovateľ		Merná jednotka	Počiatočné hodnoty	Dosiahnuté hodnoty
• Počet zrealizovaných projektov zameraných na infraštruktúru cestovného ruchu		• projekt	0	
Dopady	Spokojnosť obyvateľov regiónu s kvalitou života	vlastné zisťovanie		

Špecifický cieľ 3	Podporiť rozvoj občianskej spoločnosti		
Opatrenie 3.1	Zlepšiť kvalitu spoločenského života v obci a podporovať aktivity pre využitie voľného času		
Opatrenie 3.2	Zlepšiť znalosť územia a posilniť pocit hrdosti na obec/régió		
Opatrenie 3.3	Podporiť spoluprácu na všetkých úrovniach v obci aj mimo nej		
Opatrenie 3.4	Zlepšiť medzilidské vzťahy		
Kľúčové potreby Veternej Poruby v oblasti občianskej spoločnosti	<i>Viac možností využívania voľného času na šport, kultúru a spoločenské aktivity, chýba klubový priestor</i>		

4.5.21 Veterná Poruba

Predpoklady pre úspešnú implementáciu opatrení	<i>Ľudia si navzájom pomáhajú, sú šikovní, zruční, veľa si vedia urobiť sami a svojpomocne. Drevenička vo vlastníctve obce bude zbúraná a na jej mieste vznikne multifunkčný priestor na relax pre celé rodiny vrátane nového detského ihriska. V obci je aktívny hasičský zbor. Viacerí dobrovoľníci sa zapájajú do komunitnej práce, pracujú s deťmi, skrášľujú okolie MŠ.</i>			
Aktivity pre opatrenia 3.1 – 3.4		Investor/partner		
3.1 Zvyšovanie informovanosti o živote v obci <ul style="list-style-type: none">• Obecný spravodaj• Monografia obce (750. výročie v roku 2022)• Publikácia k storočnici divadla (2023) Podpora organizovania kultúrnych, športových a iných podujatí Podpora fungovania spoločenských organizácií na úrovni obce <ul style="list-style-type: none">• Každoročne sa v obci usporadúva: Deň rodiny, dve divadelné predstavenia, stolnotenisový turnaj, akcie pre dôchodcov, okrsková hasičská súťaž (ročne na fungovanie KD, klubov a organizovanie akcií 10.000€)		<ul style="list-style-type: none">• Ochotnícke divadlo• Hasiči• Telovýchovná jednota• Jednota dôchodcov		
Predpokladané finančné zdroje	<i>obec, európske fondy, Komunitná nadácia Liptov, sponzori</i>			
Monitoring a hodnotenie špecifického cieľa 3				
Ukazovateľ		Merná jednotka	Počiatočné hodnoty	Dosiahnuté hodnoty
<ul style="list-style-type: none">• Počet podporených spoločenských organizácií z verejných zdrojov• Celková výška verejných výdavkov vynaložených na podporu spoločenských organizácií• Počet zrealizovaných projektov kultúrnych, športových a spoločenských podujatí• Počet zrealizovaných projektov zameraných na zvyšovanie informovanosti o živote v obci		<ul style="list-style-type: none">• organizácia• tis. €• projekt	0	
Dopady	Spokojnosť obyvateľov regiónu s kvalitou života	vlastné zisťovanie		

Špecifický cieľ 4	Podporiť ochranu životného prostredia a udržateľné využívanie zdrojov
Opatrenie 4.1	Zvýšiť mieru zhodnocovania odpadov a likvidácie čiernych skládok
Opatrenie 4.2	Znížiť riziko negatívnych dôsledkov prírodných katastrof a katastrofických udalostí
Opatrenie 4.3	Zavedenie postupov pre zvýšenie ochrany krajiny a krajiny tvorby
Kľúčové potreby Veternej Poruby v oblasti životného prostredia	<i>Západné vetry sušujú obec, ktorá je na kopci, s vetrolamami nie sú dobré skúsenosti (prepadávanie snehu cez vetrolam, potreba frézovania cesty). V obci je jedna čierna skládka, ktorú treba čo najskôr zlikvidovať (Brôdok). Zosúvajúce svahy sa tam legálne spevňujú stavebným odpadom.</i>

4.5.21 Veterná Poruba

Predpoklady pre úspešnú implementáciu opatrení	Obec vyriešila kompostovanie zakúpením 60 kompostérov, sú v každej rodine. Obecný kompost rieši v spolupráci s PD Smrečany (na hnojiská). Triedenie odpadu je zabezpečené cez kontajnery na zbernom mieste. O zeleň (cintorín, ihrisko, škôlka) sa stará v spolupráci s urbárom. V obci je len jeden pramienok Brôdok, ktorý je v hlbokkej jame, je odkanalizovaný a priebežne zasýpaný stavebným materiálom.			
Aktivity pre opatrenia 4.1 – 4.3		Investor/partner		
4.1 Osveta a vzdelávanie v oblasti tvorby a likvidácie odpadov, zvyšovanie environmentálneho povedomia <ul style="list-style-type: none">Celoročný envirokrúžok v materskej školeOsveta ostatných občanov cez Obecný spravodaj, miestny rozhlas a sociálne siete Budovanie systému separovania odpadu, zberných dvorov a spoločných kompostovísk, zavádzanie princípov obehového hospodárstva <ul style="list-style-type: none">Vybudovanie kompostoviska a zberného miesta na triedený odpadRiadený vývoz odpadu Likvidácia čiernych skládok <ul style="list-style-type: none">Vyriešenie čiernej skládky na Brôdku 4.3 Zníženie energetickej náročnosti budov a zariadení, inovačné prístupy, udržateľnosť <ul style="list-style-type: none">Zateplenie a rekonštrukcia fasády obecného úraduModernizácia verejného osvetlenia s využitím alternatívnych zdrojov energie		<ul style="list-style-type: none">obecPD SmrečanyUrbárcirkev		
Predpokladané finančné zdroje	štátny rozpočet, európske fondy, súkromné zdroje, rozpočet obce			
Monitoring a hodnotenie špecifického cieľa 4				
Ukazovateľ		Merná jednotka	Počiatočné hodnoty	Dosiahnuté hodnoty
<ul style="list-style-type: none">Počet zrealizovaných projektov zameraných na zvýšenie miery zhodnocovania odpadov a likvidácie čiernych skládokPočet zrealizovaných projektov zameraných na zlepšenie životného prostredia, na ochranu krajiny a krajinotvorby		<ul style="list-style-type: none">projekt	0	
Dopady	Spokojnosť obyvateľov regiónu s kvalitou života	vlastné zisťovanie		